

Анотація

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Пожежно-рятувальна та загально фізична підготовка» дозволяють виконувати обов'язки пожежного-рятувальника під час несення служби, під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та гасінні пожеж у відповідності до вимог керівних документів, а також з урахуванням гендерного аспекту та питань гендерної рівності.

Даний курс передбачає формування у майбутнього фахівця чітких знань і вмінь щодо виконання посадових інструкцій пожежного-рятувальника в підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, з врахуванням:

- вимог нормативно-правових документів щодо організації та діяльності пожежно-рятувальних підрозділів;
- призначення, принципів будови, тактико-технічних характеристик та правил експлуатації пожежно-технічного оснащення та спеціального спорядження;
- правил безпеки праці під час проведення всіх видів робіт.

Відмінною особливістю даного курсу є те, що всі практичні заняття проводяться з використанням матеріально-технічної бази кафедри та НПРЧ НУЦЗ України, що дозволяє максимально приблизити до реальних умов відпрацювання питань, які виносяться на заняття.

1. Інформація про викладача

Загальна інформація	Белюченко Дмитро Юрійович, Максимов Андрій Віталійович викладачі кафедри пожежної та рятувальної підготовки факультету оперативно-рятувальних сил.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська, 7, кабінет №312а. Робочий номер телефону – 707-35-16.
E-mail	mr.funt1984@i.ua, maxdsns1902@gmail.com
Наукові інтереси*	
Професійні здібності*	

* – заповнюється за бажанням НПП.

2. Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щочетверга з 15.00 до 16.00 в аудиторії №301. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

3. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: фізика та хімія.

Постреквізити: основи пожежно-рятувальної справи, охорона праці в

галузі, пожежно-рятувальна підготовка, організація служби та підготовки, пожежна тактика, організація аварійно-рятувальних робіт, спеціальне водопостачання, протипожежна та аварійно-рятувальна техніка.

4. Характеристика навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни: навчання виконанню обов'язків пожежного-рятувальника під час несення служби, а також під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та гасінні пожеж у відповідності до вимог керівних документів.

Основні завдання вивчення дисципліни: сформувати у майбутнього фахівця чіткі знання і вміння щодо виконання функціональних обов'язків пожежного-рятувальника в підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знання:

- загальні основи фізичної підготовки працівників ДСНС України;
- роль і місце фізичної підготовки у загальній системі оперативно-службової діяльності працівника ДСНС України;
- принципи організації та методи проведення занять з особовим складом зі спеціальною та загально фізичною підготовкою;
- вимоги і основні положення статутів, настанов, наказів, нормативів по практичному навчанню особового складу оперативно-рятувальної служби;
- особливості організації спеціальної та загально фізичної підготовки та спортивно-масової роботи у підрозділах ДСНС України;
- заходи з дотримання вимог охорони праці під час проведення занять з спеціальною та загально фізичної підготовки;
- організацію проведення занять з дисципліни з особовим складом підрозділів;
- призначення, будова, технічні характеристики, принцип роботи, прийоми роботи і обслуговування ізолюючих апаратів, вимоги до баз газодимозахисної служби і контрольних постів;
- призначення, принцип дії, будову, тактико-технічні характеристики та правила експлуатації основних пожежно-рятувальних автомобілів, пожежно-технічного оснащення, обладнання та спорядження;
- вимоги безпеки праці під час організації, проведення та виконання вправ зі спеціальної підготовки за різними напрямками за призначенням;
- роль та місце рятувальної та загальної фізичної підготовки в системі службової підготовки особового складу підрозділів ДСНС України;
- значення рятувальної та загальної фізичної підготовки для підвищення готовності для виконання дій за призначенням підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України;
- вимоги до використання та зберігання пожежно-технічного обладнання для виконання рятувальних робіт;

комунікація:

– - зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують та базуються на поняттях, правових нормах, правилах та вимогах пожежної безпеки призначених для протипожежного захисту та гасіння пожежі, в тому числі до фахівців і нефахівців.

автономія та відповідальність:

– - прийняття рішень в умовах складних та непередбачуваних обставин, що потребує застосування знань, умінь та навичок спрямованих на запобігання виникненню пожеж, обмеження їх розвитку, убезпечення людей, захист матеріальних цінностей, довкілля від впливу небезпечних чинників пожежі, а також створення умов для пожежогасіння.

– - відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти:

- здатність обґрунтовано обирати та застосовувати засоби гасіння, вогнегасні речовини, системи пожежогасіння, протипожежну техніку, пожежно-технічне та спеціальне оснащення;

- здатність обґрунтовано винаходити рішення щодо дій з гасіння пожеж, рятування та евакуації людей під час пожежі та проведенні інших пожежно-рятувальних робіт;

- здатність до розуміння характеристик аварійно-рятувальної, протипожежної, спеціальної техніки, засобів зв'язку, пожежно-технічного оснащення та застосування їх при гасінні пожеж;

- здатність організувати експлуатацію аварійно-рятувальної, протипожежної, спеціальної техніки, засобів зв'язку, обладнання димовидалення та пожежно-технічного оснащення;

- здатність орієнтуватися в основних методах і системах забезпечення пожежної безпеки, обґрунтовано обирати відомі пристрої, системи та методи захисту технологічних процесів;

- здатність здійснювати керівництво особовим складом караулом частини під час несення внутрішньої та караульної служб;

- здатність контролювати дотримання підлеглими норм та правил з охорони праці, пожежної безпеки та виробничої санітарії;

- здатність здійснювати керівництво особовим складом караулу на всіх етапах дій щодо рятування людей, евакуації матеріальних цінностей з використанням спеціального оснащення та страхувальних засобів;

- здатність складати та використовувати оперативні документи з пожежогасіння;

- здатність організувати та проводити заняття, навчання з особовим складом чергових караулів підрозділу;

- здатність здійснювати державний нагляд у сфері пожежної безпеки за об'єктами будівництва, наданням робіт та послуг протипожежного призначення, сертифікованою продукцією.

- здатність до опанування методик побудови індивідуальних програм забезпечення фахової дієздатності (професійної діяльності), індивідуальних оздоровчо-профілактичних програм контролю власного стану в процесі виконання індивідуальних програм; принципів підбору фізичних вправ, їх компонування та послідовність використання за визначеними цілями.

- здатність проводити оцінку обстановки в осередку аварії з наявністю небезпечних речовин та матеріалів радіаційного, хімічного та біологічного походження; здійснювати інженерне та топографічне забезпечення, використовувати прилади радіаційної та хімічної розвідки, засоби індивідуального та колективного захисту при виконанні рятувальними підрозділами завдань за призначенням.

Результати навчання:

- Аналізувати стан забезпечення готовності караулу до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, гасіння пожеж;
- Аналізувати стан та рівень проведення адміністративно-громадського контролю та інструктажів в чергових караулах підрозділу;
- Вести оперативно-службову документацію по службовій підготовці чергових караулів підрозділу;
- Виконувати перевірку стану пожежної безпеки об'єкту будівництва, якості надання ліцензіатами послуг та виконання робіт протипожежного призначення, відповідності продукції протипожежного призначення вимогам державних та міжнародних стандартів;
- Здатність виявляти і усувати причини, що сприяють виникненню та поширенню пожеж на виробництві;
- Здатність застосовувати навички безпечної роботи при використанні пожежно-технічного та спеціального оснащення;
- Володіти принципами організації та методами проведення занять з особовим складом з пожежно-рятувальної та загальної фізичної підготовки;
- Застосовувати одержані рухові навички при організації та проведенні занять із загальної фізичної підготовки, підтримувати загальну і спеціальну працездатність;
- Використовувати техніку, обладнання та спорядження в реальних умовах при проведенні рятувальних робіт;
- Контролювати дотримання вимог безпеки праці під час проведення робіт з рятування та евакуювання людей, оперативного розгортання сил та засобів;
- - Прогнозувати масштаби та наслідки радіаційного та хімічного зараження;
- - Знати класифікацію дозиметричних приладів, методів та технічних засобів радіаційної, хімічної та біологічної розвідки і дозиметричного контролю, та використовувати їх за призначенням;
- - Використовувати засоби захисту від впливу негативних факторів хімічного, біологічного і радіаційного походження в умовах зараження радіоактивними, отруйними та небезпечними хімічними речовинами;

- оцінювати обстановку на пожежі, розраховувати параметри розвитку пожежі та прогнозувати її наслідки. Обирати та передбачати пріоритетність застосування вогнегасних речовин для гасіння пожеж, автоматичних систем пожежогасіння, систем зв'язку та відповідних видів протипожежної техніки; визначити вид пожежно-технічного та спеціального оснащення, основні тактичні прийоми з обмеження розвитку пожежі та її ліквідування, а також заходи безпеки для особового складу, який приймає участь у гасінні пожежі;
- визначати необхідну та достатню кількість аварійно-рятувальної, протипожежної, спеціальної техніки, засобів зв'язку та пожежно-технічного оснащення, використовуючи можливості їх конструктивних і технічних характеристик.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Заочна форма навчання
Рік підготовки	1-й
Семестр	1-й
Обсяг кредитів ЄКТС	5
Загальна кількість годин	150 год.
Лекції	2 год.
Практичні, семінарські	10 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	138 год.
Вид підсумкового контролю	диференційний залік
Семестр	2-й
Обсяг кредитів ЄКТС	4
Загальна кількість годин	120 год.
Лекції	2 год.
Практичні, семінарські	8 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	110 год.
Вид підсумкового контролю	диференційний залік
Семестр	3-й
Обсяг кредитів ЄКТС	3
Загальна кількість годин	90 год.
Лекції	2 год.
Практичні, семінарські	4 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	84 год.
Вид підсумкового контролю	диференційний залік
Семестр	4-й
Обсяг кредитів ЄКТС	3
Загальна кількість годин	90 год.

Лекції	2 год.
Практичні, семінарські	4 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	84 год.
Вид підсумкового контролю	диференційний залік
Семестр	5-й
Обсяг кредитів ЄКТС	4
Загальна кількість годин	120 год.
Лекції	2 год.
Практичні, семінарські	10 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	108 год.
Вид підсумкового контролю	Іспит

5. Календарно-тематичний план викладання дисципліни

Тривалість академічної години в Університеті становить 40 хвилин. Дві академічні години становлять пару академічних годин, що триває 80 хвилин без перерви.

Тиждень навчання	Тема та її зміст	Вид навчальних занять
1 семестр (15 тижнів)		
Модульний контроль № 1		
	Тема 1.1. Вивчення техніки бігу на короткі дистанції (човниковий біг 10x10 м, біг на 100 м). Спеціально-бігові вправи. Тренування техніки та тактики гри у футбол. 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи .	Лк. – 2 год. ПЗ – 0 год. СР – 19 год.
	Тема 1.2 Вивчення техніки бігу на середні дистанції (біг на 1000 м). Спеціально-бігові вправи. Тренування техніки та тактики гри у футбол. 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи .	Лк. – 0 год. ПЗ – 2 год. СР – 19 год.
	Тема 1.3. Вивчення техніки бігу на довгі дистанції (біг на 3000 м). Спеціально-бігові вправи. Тренування техніки та тактики гри у футбол. 1. Методика виконання вправи.	Лк. – 0 год. ПЗ – 2 год. СР – 19 год.

	<p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи .</p>	
	<p>Тема 1.4. Вивчення техніки бігу на довгі дистанції (біг на 5000 м). Спеціально-бігові вправи. Тренування техніки та тактики гри у футбол.</p> <p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи .</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 2 год.</p> <p>СР – 19 год.</p>
	<p>Тема 1.5. Вивчення техніки підтягування на перекладині, згинання та розгинання рук в упорі лежачі, підйому по канату. Тренування техніки та тактики гри у волейбол (баскетбол).</p> <p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи .</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 2 год.</p> <p>СР – 20 год.</p>
	<p>Тема 1.6. Вивчення техніки підйому переворотом на перекладині, комплексно-силової вправи (КСВ). Тренування техніки та тактики гри у волейбол (баскетбол).</p> <p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи .</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 2 год.</p> <p>СР – 21 год.</p>
	<p>Тема 1.7. Вивчення техніки згинання та розгинання рук в упорі на брусах з розмахуванням, кут в упорі на брусах. Тренування техніки та тактики гри у волейбол (баскетбол).</p> <p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи .</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 0 год.</p> <p>СР – 21 год.</p>
Всього		150 годин
2 семестр (21 тижнів)		
Модульний контроль № 2		
	<p>Тема 2.1. Вивчення техніки підтягування на перекладині, згинання та розгинання рук в упорі лежачі, підйому по канату. Тренування техніки та тактики гри у волейбол (баскетбол).</p> <p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p>	<p>Лк. – 2 год.</p> <p>ПЗ – 0 год.</p> <p>СР – 18 год.</p>

	3. Організація підготовки до виконання вправи .	
	Тема 2.2. Вивчення техніки підйому переворотом на перекладині, комплексно-силової вправи (КСВ). Тренування техніки та тактики гри у волейбол (баскетбол). 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи .	Лк. – 0 год. ПЗ – 2 год. СР – 18 год.
	Тема 2.3. Вивчення техніки згинання та розгинання рук в упорі на брусах з розмахуванням, кут в упорі на брусах. Тренування техніки та тактики гри у волейбол (баскетбол). 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи .	Лк. – 2 год. ПЗ – 2 год. СР – 18 год.
	Тема 2.4. Вивчення техніки бігу на середні дистанції (біг на 1000 м). Спеціально-бігові вправи. Загальна фізична підготовка. 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи .	Лк. – 0 год. ПЗ – 2 год. СР – 18 год.
	Тема 2.5. Вивчення техніки бігу на довгі дистанції (біг на 3000 м). Спеціально-бігові вправи. Загальна фізична підготовка. 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи .	Лк. – 0 год. ПЗ – 2 год. СР – 18 год.
	Тема 2.6. Вивчення техніки підтягування на перекладині, згинання та розгинання рук в упорі лежачі, підйому по канату. Загальна фізична підготовка. 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи .	Лк. – 0 год. ПЗ – 0 год. СР – 20 год.
Всього		120 годин
3 семестр (15 тижнів)		
Модульний контроль № 3		
	Тема 3.1. Обов'язки командира відділення під час проведення зміни караулів та впродовж чергування.	Лк. – 2 год. ПЗ – 0 год.

	<p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи .</p>	<p>СР – 7 год.</p>
	<p>Тема 3.2. Обов'язки командира відділення при веденні оперативних дій.</p> <p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи .</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 0 год.</p> <p>СР – 7 год.</p>
	<p>Тема 3.3. Підготовка до занять керівника проведення занять.</p> <p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи.</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 0 год.</p> <p>СР – 7 год.</p>
	<p>Тема 3.4. Закріплення рятувальної мотузки за конструкцію.</p> <p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи .</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 2 год.</p> <p>СР – 7 год.</p>
	<p>Тема 3.5. В'язання подвійної рятувальної петлі з надяганням її на потерпілого.</p> <p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи .</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 2 год.</p> <p>СР – 7 год.</p>
	<p>Тема 3.6. Підйом по підвішеній штурмовій драбині у вікно 2-го та завішування драбини у вікно 3-го поверху навчальної башти.</p> <p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи .</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 0 год.</p> <p>СР – 7 год.</p>
	<p>Тема 3.7. Перенесення, підвішування і підйом по штурмовій драбині у вікно 2-го поверху навчальної башти та завішування драбини у вікно 3-го поверху навчальної башти.</p> <p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи .</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 0 год.</p> <p>СР – 7 год.</p>
	<p>Тема 3.8. Робота в АСП в замкнених просторах</p>	<p>Лк. – 0 год.</p>

	(подолання тренажеру «Лабіринт») 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи .	ПЗ – 0 год. СР – 7 год
	Тема 3.9. Робота в АСП в промисловій зоні ТДК (пересування у складі ланки). 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи .	Лк. – 0 год. ПЗ – 0 год. СР – 7 год
	Тема 3.10. Робота в АСП в житловій зоні ТДК (пошук потерпілих) 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи .	Лк. – 0 год. ПЗ – 0 год. СР – 7 год
	Тема 3.11. Подолання смуги психологічної підготовки. 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи .	Лк. – 0 год. ПЗ – 0 год. СР – 14 год
		90 годин
4 семестр (20 тижнів)		
Модульний контроль № 5		
	Тема 4.1. Подолання смуги психологічної підготовки. 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи.	Лк. – 2 год. ПЗ – 0 год. СР – 7 год.
	Тема 4.2. Робота в АСП в ТДК 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.	Лк. – 0 год. ПЗ – 0 год. СР – 7 год.
	Тема 4.3. Робота в АСП в ТДК (подолання тренажеру «Лабіринт») 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи.	Лк. – 0 год. ПЗ – 2 год. СР – 7 год.
	Тема 4.4. Транспортування потерпілого по маршовим сходам в АСП 1. Методика виконання вправи.	Лк. – 0 год. ПЗ – 0 год. СР – 7 год.

	<p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи.</p>	
	<p>Тема 4.5. Робота в АСП в промисловій зоні ТДК (пересування у складі ланки).</p> <p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи .</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 2 год.</p> <p>СР – 7 год</p>
	<p>Тема 4.6. Робота в АСП в житловій зоні ТДК (пошук потерпілих)</p> <p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи .</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 0 год.</p> <p>СР – 7 год</p>
	<p>Тема 4.7. Робота в АСП з мотузкою (в'язання подвійної рятувальної петлі).</p> <p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи .</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 0 год.</p> <p>СР – 7 год</p>
	<p>Тема 4.8. Комбінований підйом по висувній та штурмовій драбині у вікно 4-го поверху навчальної вежі.</p> <p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи .</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 0 год.</p> <p>СР – 7 год</p>
	<p>Тема 4.9. Підйом по підвішеній штурмовій драбині у вікно 4-го поверху навчальної башти.</p> <p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи .</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 0 год.</p> <p>СР – 7 год</p>
	<p>Тема 4.10. Надягання спеціального (захисного) одягу та спорядження.</p> <p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.</p> <p>3. Організація підготовки до виконання вправи .</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 0 год.</p> <p>СР – 7 год</p>
	<p>Тема 4.11. Змотування рятувальної мотузки (30 м) в клубок.</p> <p>1. Методика виконання вправи.</p> <p>2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні</p>	<p>Лк. – 0 год.</p> <p>ПЗ – 0 год.</p> <p>СР – 7 год</p>

	вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи .	
	Тема 4.12. Надягання тепловідбивного костюма. 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи .	Лк. – 0 год. ПЗ – 0 год. СР – 7 год
Всього		90 годин
5 семестр (15 тижнів)		
Модульний контроль № 5		
	Тема 5.1. Робота в АСП в ТДК. 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи.	Лк. – 2 год. ПЗ – 0 год. СР – 12 год.
	Тема 5.2. Рятування потерпілого за допомогою рятувальної мотузки з 3-го поверху навчальної башти. 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи .	Лк. – 0 год. ПЗ – 4 год. СР – 12 год.
	Тема 5.3. Саморятування з 3-го поверху навчальної башти за допомогою рятувальної мотузки. 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи .	Лк. – 0 год. ПЗ – 2 год. СР – 12 год.
	Тема 5.4. Робота в АСП на висоті (підйом ПТО за допомогою мотузки в 4 поверху навчальної башти). 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи.	Лк. – 0 год. ПЗ – 2 год. СР – 12 год
	Тема 5.5. Підйом рукавної лінії в сходовій клітці в АСП. 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи.	Лк. – 0 год. ПЗ – 2 год. СР – 12 год
	Тема 5.6. Транспортування постраждалого по маршовим сходам в АСП. 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи.	Лк. – 0 год. ПЗ – 0 год. СР – 12 год

	3. Організація підготовки до виконання вправи.	
	Тема 5.7. Робота в АСП в ТДК (прокладка рукавної лінії через вузький лаз). 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи.	Лк. – 0 год. ПЗ – 0 год. СР – 12 год
	Тема 5.8. Робота в АСП в ТДК (подолання тренажеру «Лабіринт»)). 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи.	Лк. – 0 год. ПЗ – 0 год. СР – 12 год
	Тема 5.9. Робота в АСП в ТДК (виконання оперативних завдань в промисловій зоні). 1. Методика виконання вправи. 2. Дотримання вимог охорони праці при виконанні вправи. 3. Організація підготовки до виконання вправи.	Лк. – 0 год. ПЗ – 0 год. СР – 12 год
		120 годин

Примітка: Лк. – лекція; ПЗ – практичне заняття; МКР – модульна контрольна робота; СР – самостійна робота.

6. Список рекомендованої літератури

Базова

1. Кодекс цивільного захисту України. Кодекс України, від 02.10.2012 № 5403-VI.
2. Безуглов О.Є., Колонов О.М., Іщук В.М. Первинна підготовка пожежного-рятувальника : Навч. посібник – Х., 2013.
3. Наказ МНС України від 01.07.2009 р. № 444 Про затвердження Настанови з організації професійної підготовки та післядипломної освіти осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту.
4. Наказу № 1470 від 20.11.2015 Про затвердження Нормативів виконання навчальних вправ з підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та працівників Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України до виконання завдань за призначенням
5. Наказ МВС України від 26.04.2018 року № 340 Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж.
6. Наказ МНС України від 7.05.2007 року № 312 Про затвердження Правил безпеки праці в органах і підрозділах МНС України.

7. Краснокутський М.І., Нікітін В.І., Колоколов В.О., Білоусов А.В. «Фізична підготовка: текст лекцій» - 2014 р.
8. Пожежно-рятувальна підготовка: навч. посіб. / О.Є. Безуглов, І.А. Горпинич, Д.В. Олійник, О.М. Семків, В.В. Сипавін. – Х.: НУЦЗУ, 2011. – 228 с.
9. Настанова з організації газодимозахисної служби в підрозділах Оперативно-рятувальної служби МНС України. Наказ МНС України № 1342 від 16.12.2011р.

Допоміжна

10. ДСТУ 4366:2004 Одяг пожежника захисний.
11. ДСТУ 4446:2005 Взуття пожежника захисне.
12. ДСТУ 3931-99 Рукава пожежні всмоктувальні й напірно-всмоктувальні. Загальні технічні вимоги й методи випробувань.
13. ДСТУ 3810-98 Рукава пожежні напірні. Загальні технічні умови.
14. ДСТУ 3950-2000 Головки з'єднувальні для пожежного обладнання.
15. ДСТУ 2108-92 (ГОСТ 12963-93) Сітки всмоктувальні.
16. ДСТУ 2111-92 (ГОСТ 8037-93) Розгалуження рукавні.
17. ДСТУ 2800-94 (ГОСТ 14279-95) Водозбирач рукавний.
18. ДСТУ 2798-94 (ГОСТ 14286-95) Ключі для пожежної з'єднувальної арматури.
19. ДСТУ 2799-94 (ГОСТ 2071-95) Затискачі для пожежних рукавів.
20. ДСТУ 2109-92 (ГОСТ 7498-93) Гідроелеватор пожежний.
21. ДСТУ 2112-92 (ГОСТ 9923-93) Стволи пожежні ручні.
22. ДСТУ 2802-94 (ГОСТ 9029-95) Стволи пожежні лафетні комбіновані.
23. ДСТУ 2113-92 (ГОСТ 12962-93) Генератори піни середньої кратності.
24. ДСТУ 2107-92 (ГОСТ 11101-93) Стволи повітряно-пінні.
25. ДСТУ 2110-92 (ГОСТ 7183-93) Пінозмішувач.
26. ДСТУ 3906-99 (ГОСТ 8556-72) Драбини пожежні ручні.
27. Стрілець В.М. Засоби індивідуального захисту органів дихання. Основи створення та експлуатації / Стрілець В.М. –Х. : АПБУ, 2001. – 118 с. – (Навчальний посібник).
28. Перепечаев В.Д. Газодымозащитная служба пожарной охраны: ученик. / Перепечаев В.Д., Береза В.Ю. – Черкасы, 2000. – 468 с.
29. Чернов С.М. Ізолюючі апарати. Обслуговування та використання: навчальний посібник / Чернов С.М., Ковалишин В.В. – Львів, «СПОЛОМ», 2002. – 194 с.
30. Основи створення та експлуатації апаратів на стисненому повітрі / [П.А.Ковальов, В.М. Стрілець, О.В.Єлізаров, О.Є.Безуглов] – Х., 2005. – 359 с.
31. Пожежна та аварійно-рятувальна техніка: (Історія, сьогодення, майбутнє) / [О.М. Ларін, І.М. Грицина, С.В. Васильєв, Кривошей Б.І.] – Х.: АГЗУ, 2005 г – 256 с.

7. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Пожежно-рятувальна та загально фізична підготовка» здійснюється за накопичувальною бально-

рейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей.

Оцінювання компетентностей здобувачів здійснюється з використанням трьох шкал:

перша – національна (традиційна) – 4-бальна (чотирибальна);

друга – рейтингова шкала оцінювання – ЄКТС;

третья – накопичувальна шкала – 100-бальна.

Порядок накопичування навчальних балів за 100-бальною шкалою

Вид навчальної роботи		Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна сума балів
I. Поточний контроль				
Модуль № 1	Лекції*	1	10	10
	Семінари	-	-	0
	Практичні заняття*	5	5	25
	Модульна контрольна робота*	1	1	65
Разом за модуль № 1				100
Разом за поточний контроль				100
II. Індивідуальна самостійна робота				0
III. Письмовий екзамен				0
Разом за всі види навчальної роботи				100
Модуль № 2	Лекції*	1	10	10
	Семінари	-	-	0
	Практичні заняття*	4	5	20
	Модульна контрольна робота*	1	70	70
Разом за модуль № 2				100
Разом за поточний контроль				100
II. Індивідуальна самостійна робота				0
III. Письмовий екзамен				0
Разом за всі види навчальної роботи				100
Модуль № 3	Лекції*	1	10	10
	Семінари	-	-	0
	Практичні заняття*	2	5	10
	Модульна контрольна робота*	1	80	80
Разом за модуль № 3				100
Разом за поточний контроль				100
II. Індивідуальна самостійна робота				0
III. Письмовий екзамен				0
Разом за всі види навчальної роботи				100

Модуль № 4	Лекції*	1	10	10
	Семінари	-	-	0
	Практичні заняття*	2	5	10
	Модульна контрольна робота*	1	80	80
Разом за модуль № 4				100
Разом за поточний контроль				100
II. Індивідуальна самостійна робота				0
III. Письмовий екзамен				0
Разом за всі види навчальної роботи				100
Модуль № 5	Лекції*	1	10	10
	Семінари	-	-	0
	Практичні заняття*	4	5	20
	Модульна контрольна робота*	1	70	70
Разом за модуль № 5				100
Разом за поточний контроль				100
II. Індивідуальна самостійна робота				0
III. Письмовий екзамен				0
Разом за всі види навчальної роботи				100

* – обов'язкові види навчального контролю.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:

- поточного контролю роботи здобувача впродовж семестру;
- підсумкового контролю успішності.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) за набутими навичками під час вивчення теоретичного матеріалу та виконання завдань практичних вправ.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті за 1- 9 модулі (оцінюється в діапазоні від 0 до 17 балів):

17-15,3 балів – виконання нормативів з ПРП на оцінку відмінно, з дотриманням методики виконання вправи та заходів з охорон праці (норматив відповідно до наказу 20.11.2015 №1470 МВС України від 20.11.2015р.);

15,1-13,6 балів – виконання нормативів з ПРП на оцінку добре, з дотриманням методики виконання вправи та заходів з охорон праці (норматив відповідно до наказу 20.11.2015 №1470 МВС України від 20.11.2015р.);

13,4-11,05 балів – Виконання нормативів з ПРП на оцінку добре, з дотриманням методики виконання вправи та заходів з охорон праці з

незначними помилками, які здобувач самостійно виправляє (*норматив відповідно до наказу 20.11.2015 №1470 МВС України від 20.11.2015р.*)

8 правильних відповідей на тестові питання;

10,8-9,35 балів – Виконання нормативів з ПРП на оцінку задовільно, з незначними порушеннями методики виконання вправи які не заважають виконувати вправу та дотримується заходів з охорон праці (*норматив відповідно до наказу 20.11.2015 №1470 МВС України від 20.11.2015р.*);

9,1-8,5 балів – Виконання нормативів з ПРП на оцінку задовільно, з порушеннями методики виконання вправи які значно заважають виконувати вправу та дотримується заходів з охорон праці (*норматив відповідно до наказу 20.11.2015 №1470 МВС України від 20.11.2015р.*);

8,3-5,95 бали – Виконання нормативів з ПРП на оцінку незадовільно, з порушеннями методики виконання вправи які заважають виконувати вправу та дотриманню заходів з охорон праці (*норматив відповідно до наказу 20.11.2015 №1470 МВС України від 20.11.2015р.*);

0 – 5,78 балів Не завершує виконання нормативів з ПРП, допускає значні порушеннями методики виконання вправи які заважають виконувати вправу та не дотримується заходів з охорон праці (*норматив відповідно до наказу 20.11.2015 №1470 МВС України від 20.11.2015р.*)

Перелік питань для підготовки до практичних занять.

1. Яка відстань установки АЦ від гідранта?
2. Коли допускається застосування одного всмоктувального та одного напірного рукава?
3. Хто встановлює місце посадки особового складу чергового караулу?
4. Який наказ регламентує діяльність у сфері дотримання вимог охорони праці в органах і підрозділах оперативно рятувальної служби?
5. Яка відстань від стелажа з захисним одягом до автомобіля повинно бути?
6. У яких випадках проводиться випробування ручних пожежних драбин?
7. Які фактори впливають на міцність канатів в процесі їх експлуатації?
8. Гарантійний строк зберігання поліамідних канатів?
9. Який діаметр всмоктувальних рукавів на пожежній автоцистерні АЦ 40(130)63Б.
10. Яка висота підвіконня 2-го поверху навчальної вежі від рівня землі?
11. Коли та ким перевіряється рятувальна мотузка зовнішнім оглядом?
12. На якій відстані від стіни будівлі встановлюється висувна пожежна драбина?
13. Термін проведення випробувань рукавиці гумових діелектричних?

14. Коли проводиться перевірка рятувальної мотузки після роботи на пожежі і перед заняттями на навчальній вежі?
15. На яку відстань підвіконня 2, 3 і 4 поверхів навчальної вежі повинні виступати за фасадну площину башти?
16. Яка довжина запобіжної подушки навчальної вежі?
17. Наскільки запобіжна подушка повинна виступати за габарити навчальної вежі?
18. Як улаштована та коли і як проводиться оновлення запобіжна подушка навчальної башти?
19. Як проводиться випробування страхувальних пристроїв навчальної башти?
20. Яка вага під час випробування мотузки висувної пожежної драбини використовується.
21. Яка висота віконного прорізу навчальної вежі?
22. Яка ширина підвіконня навчальної вежі?
23. Скільки людей повинні працювати з пожежним стволом «А» та «Б» при гасінні пожежі на висотах?
25. Як проводиться знеструмлюються електричні мережі та установки, що знаходяться під напругою під час гасіння пожежі?
24. Порядок проведення випробування штурмової пожежної драбини?
25. Порядок проведення випробування висувної пожежної драбини?
26. Порядок проведення випробування драбини палиці?
27. Порядок проведення випробування рукавної затримки?
28. Порядок проведення випробування рятувальної мотузки?
29. Порядок проведення випробування пояса пожежного?
30. У яких випадках пожежний пояс знімається з оперативного чергування?
31. У яких випадках пожежний карабін знімається з оперативного чергування?
32. Порядок зберігання рятувальної мотузки в пожежно-рятувальному автомобілі
33. Технічні характеристики пожежної ШПД
34. Технічні характеристики пожежної ВПД.
35. Технічні характеристики пожежної ПДП.

Формою підсумкового контролю є диференційний залік, який виставляється як сума балів за всі види навчальної роботи.

Критерії виставлення оцінки за диференційний залік (оцінюється від 0 до 100 балів):

90-100 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом;

80-89 бали – достатньо повно володіє навчальним матеріалом;

65-79 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом;

55-64 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом;

50-54 балів – частково володіє навчальним матеріалом;

35-49 балів – не володіє навчальним матеріалом.

Отримані здобувачем бали за накопичувальною 100-бальною шкалою оцінювання знань переводяться у національну шкалу та в рейтингову шкалу ЄКТС згідно з таблицею.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами з навчальної дисципліни

Накопичувальна 100-бальна шкала	Рейтингова шкала ЄКТС	Національна шкала
90-100	A	відмінно
80-89	B	добре
65-79	C	
55-64	D	задовільно
50-54	E	
35-49	FX	незадовільно
1-34	F	

9. Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь у вивченні та відпрацюванні методики виконання практичних навчальних вправ, обговорення навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

Розробник:

Викладач кафедри

пожежної та рятувальної підготовки

Дмитро БЕЛЮЧЕНКО